

RPW/75672/2016 P
Data: 2016-12-07

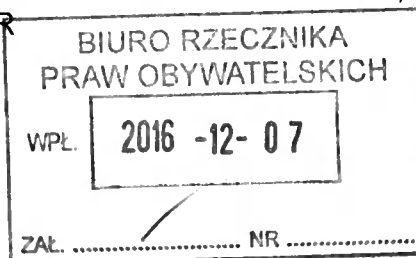
MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 05 grudnia 2016 r.

DSWM-WWDiW.0810.210.2016.AR

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z 2 listopada br. pragnę podzielić Pana zaniepokojenie informacjami na temat ataków na tle narodowościowym, których celem są polscy obywatele przebywający na terenie Wielkiej Brytanii. Zgadzam się, że ogromnie istotną rolę w przeciwdziałaniu wszelkim przejawom nietolerancji i dyskryminacji odgrywa edukacja. Pragnę podkreślić, że edukacja odgrywa zasadniczą rolę w promowaniu podstawowych wartości społeczeństwa demokratycznego: tolerancji, otwartości na różnorodność, budowaniu szacunku dla godności każdej osoby, sprzyja także przestrzeganiu praw człowieka oraz rządów prawa.

Pragnę poinformować, że w ramach współpracy międzyresortowej, MEN podjęło działania na rzecz wypracowania z partnerem brytyjskim zapisów nowego protokołu¹, określającego obszary polsko-brytyjskiej współpracy, w tym w obszarze oświaty, na lata 2017-2020. Przewiduje się umieszczenie w ww. dokumencie zapisów dotyczących m.in. zasadności wprowadzenia wiedzy o Polsce do programu nauczania („National Curriculum”), a także upowszechniania w brytyjskim środowisku szkolnym wiedzy o polskiej historii, kulturze i społeczeństwie. Warte odnotowania jest informacja, która znajdzie swoje odzwierciedlenie w ww. dokumencie, dotycząca wyników badań, które wskazują, że generalnie szkoły z większym odsetkiem uczniów spoza Wielkiej Brytanii – w zdecydowanej większości dzieci pochodzące z innych państw członkowskich UE – osiągają lepsze wyniki niż szkoły, w których jest mniejsza liczba uczniów władających językiem angielskim jako drugim. Posiedzenie polsko-brytyjskiej Komisji przyjmującej ww. dokument, będzie stanowiło okazję dla obu Stron, w tym przedstawicieli poszczególnych resortów, także do wymiany informacji oraz dyskusji na ważne i aktualne tematy z zakresu dwustronnej współpracy.

W nawiązaniu do postulatu dotyczącego ożywienia wymiany uczniów, informuję, że odnotowano stosunkowo wysoką aktywność w zakresie współpracy polsko-brytyjskiej w ramach realizowanych inicjatyw młodzieżowych współfinansowanych z Programu Erasmus+, tj. programu Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014-2020, w ramach którego uczniowie mogą brać udział w projektach realizowanych w trzech sektorach: „Edukacja szkolna”,

¹ Protokół XII Sesji Mieszanej do Spraw Realizacji Konwencji między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii o współpracy w dziedzinie kultury, oświaty i nauki w latach 2017-2020.

„Kształcenie i szkolenie zawodowe” oraz „Młodzież”. Wielka Brytania plasowała się również wysoko, jeśli chodzi o kraje pochodzenia instytucji tworzących partnerstwa z polskimi podmiotami. W ramach projektów mobilności w sektorze *Młodzież* Polska była w roku 2015 krajem goszczącym 215 obywateli Wielkiej Brytanii. Zawiązано również 5 partnerstw strategicznych z instytucjami z Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania znajduje się również pośród 10 najpopularniejszych krajów współpracujących z Polską w ramach projektów *eTwinning* – zajmuje 7 miejsce z 2577 projektami.

Ponadto informuję, że MEN sprzyja nawiązywaniu przez polskie szkoły bezpośredniej współpracy ze szkołami z zagranicy, w tym z Wielkiej Brytanii, i realizowaniu przez nie wspólnych projektów w obszarach będących w sferze wzajemnego zainteresowania.

Należy podkreślić, że polski system oświaty sprzyja budowaniu postaw otwartości, tolerancji wśród młodych pokoleń Polaków oraz przekazywaniu wiedzy w zakresie wielokulturowości. Ustawa o systemie oświaty² stanowi, że oświata w Rzeczypospolitej Polskiej kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniemi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Podstawa programowa, która jest aktem wykonawczym do ww. ustawy wskazuje obowiązki szkoły w zakresie kształtowania u uczniów postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, w tym postawy odpowiedzialności obywatelskiej, społecznej, szacunku dla innych ludzi, kultury osobistej, gotowości do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji. W dokumencie zaznaczono również, że zadaniem szkoły jest podejmowanie odpowiednich kroków w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.³ Treści nauczania dotyczące wielokulturowości zostały uwzględnione na każdym etapie edukacyjnym. Sformułowano je w sposób odpowiadający wiekowi, potrzebom i możliwościom poznawczym uczniów.

W tym zakresie pragnę podkreślić rolę Ośrodka Rozwoju Edukacji, instytucji podległej MEN, która podejmuje i realizuje szereg działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia ogólnego i wychowania. Ośrodek realizuje działania na rzecz podnoszenia kompetencji przedstawicieli polskiego środowiska oświatowego, w tym nauczycieli, m.in. w obszarze wielokulturowości, poprzez np. realizację dedykowanych szkoleń, budowanie sieci koordynatorów regionalnych,

---

² Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.

³ Obowiązującą podstawę programową reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z 2014 r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895).

a także prowadzenie elektronicznych serwisów stanowiących bazę wiedzy na temat materiałów edukacyjnych i poradników, także dotyczących obszaru wielokulturowości, do wykorzystania przez nauczycieli na lekcjach (np. portal wiedzy dla nauczycieli: Scholaris, portal: Zasoby Instytucji Pośredniczącej II Stopnia, portal: Biblioteka Cyfrowa, portal: Edukacja Globalna, portal: epodreczniki.pl).

Korzystam z okazji, aby podziękować Panu za podniesienie bardzo ważnej, także z punktu widzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej, kwestii dotyczącej sytuacji młodych Polaków za granicą. Ministerstwo Edukacji Narodowej będzie kontynuowało działania mające na celu wszechstronne wspieranie edukacji polskiego ucznia za granicą, także w kontekście wzmocnienia postaw otwartości i tolerancji na inne kultury. Resort edukacji narodowej jest również otwarty na współpracę w tym obszarze z zagranicznymi partnerami. Zbliżająca się XII Sesja Mieszana będzie okazją do bezpośrednich rozmów z partnerem brytyjskim na temat sytuacji i potrzeb polskich uczniów realizujących kształcenie w szkołach brytyjskich oraz określenia możliwych form ich wsparcia w ramach bezpośredniej współpracy resortów edukacji obu państw.

Z poważaniem,

Anna Zalewska

MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ
00-918 Warszawa, al. J. Ch. Szucha 25
tel. 22 34-74-100

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPEL	2016 -12- 07
ZAL.	NR .....

DSWM-WWDIW.0810.210.2016.AR 180313 2016-12-06
25

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

2016-12-06 150099